DIREKT AKTION
SYNDIKALISTISK UNGDOMSTIDNING
NUMMER 43 (2/2005) 20:-

TEMA: SOMMARJOBB

Hip-hop, väktarvåld och schlager

Chilla på sommarjobbet!
— slit inte ut dig

SERIER
BOKTIPS
EUROMAYDAY

Hur arbetarklass är du?

Ung i Sommar

– praktik, eller arbete till slavlön?

Jag, precis som alla andra tonåringar i Malmö behöver pengar för att kunna göra saker.
Förra året kändes mitt pengabehov mer påtagligt än någon gång tidigare. Istället för att låta tankarna cirkulera kring förortsrån på gamla tanter började jag fundera på att skaffa ett sommarjobb.

Eftersom jag inte var mer än 15 år fanns det inga andra möjligheter till anställning än att anmäla mig till projektet Ung i sommar. Ung i sommar "hjälper ungdomar att komma ut i arbetslivet" genom att skicka ut dem på förskolor, fritidshem, sjukhem och andra kommunala förvaltningar.

Jag började leta ställen att jobba på ganska tidigt på året. Redan i januari faktiskt, trots att ansökningarna för Ung i sommar inte skulle vara inlämnade förrän i slutet av april och anställningen inte skulle vara fastställd förrän några veckor in i juni.

Jag började leta upp olika arbetsplatser som jag kunde tänka mig att jobba på. Jag skickade brev till stadsbiblioteket samt till ett tiotal förskolor och fritidshem. Till slut bestämde jag mig för att tjata extra mycket på en förskola vars läge var i bekvämt avstånd från mitt hem.

I februari knallade jag ned till förskolan och presenterade mig. Jag förklarade att jag var intresserad av att jobba där och blev till min stora förvåning bemött av obekväma bortförklaringar. Jag hade förväntat mig lite tacksamhet eller lättnad då en hjälpande hand kan vara ganska behövligt på en förskola.

Efter många om och men blev jag i alla fall hänvisad till platschefen i stadsdelen där jag bor. Lyckligtvis hade platschefen sitt kontor på min dåvarande skola, så de kommande månaderna tittade jag in på hennes kontor minst två gånger i veckan för att försäkra mig om att hon hade pratat med personalen på förskolan om att jag ville jobba där.

I början av juni hade jag mer eller mindre

gett upp hoppet om en anställning på både förskolan och alla de andra platserna jag hade sökt till. Trots detta samlade jag mig och ringde platschefen för att be henne påminna förskolan en sista gång.

Hon lade in dödsstöten och de gav äntligen vika. Jag fick veta att jag skulle befinna mig på förskolan 08.00 på måndagen, alltså fem dagar efter att jag hade ringt.

På måndagen knallade jag ned till förskolan med ett bultande hjärta och med baktanken att det här sommarlovet inte riktigt skulle bli som de tidigare sommarloven. Jag skulle trots allt spendera halva lovet i en sunkig byggnad med människor jag inte kände istället för att jäsa i parken.

Väl inne på förskolan satt personalen och åt frukost med barnen. De hälsade lite förstrött och barnen glodde som om det inte fanns en morgondag.

Personalen bestod av en äldre kvinna på cirka 50 år som skulle vara min arbetsledare de kommande veckorna samt ännu en medelålderskvinna och en ganska ung man. Ingen av dem verkade direkt särskilt entusiastiska över att jag var där för att hjälpa till men de förklarade lite kort hur schemat fungerade och gav mig en liten rundtur.

Barnen på dagiset bestod av allt från små knyten på under ett år till riktiga bjässar på sex år som spenderade sin sista sommar på förskolan.

En vanlig dag på förskolan började med frukost från klockan åtta till nio, ibland till halv tio när ungarna var lite tjuriga. Därefter lekte man till klockan elva då det var dags för lunch. Lunchen pågick till kvart i tolv och sen var det dags för de små barnen att sova middag, de stora barnen fick gå till den andra avdelningen och ha "stor lekstund". Oftast tog en ur personalen på någon av de två avdelningarna hand om de sovande barnen och en annan hand om de stora barnen. Vi andra fick sitta och jäsa en timme i personalrummet.

Efter vår långa rast lekte alla barnen tillsammans en stund igen och sen var det dags för mellanmål vid halvtre. Därefter slog man ihjäl tid tills det var dags att gå hem.

Redan första veckan började personalens förtroende för mig att blomstra. De gick på fikarast några gånger om dagen och överlät ansvaret för barnen åt mig. Några eftermiddagar då de yngsta låg och sov fick jag och en annan sommarjobbande tjej från den andra avdelningen ensamma ansvaret för de stora barnens lekstund.

Jag började fundera över vad som egentligen skiljde mitt arbete från personalens men kunde inte komma på någon märkbar skillnad. Trots det fick jag inte mer betalt än 28 kr/timme, alltså 224 kr per dag. Efter mina fyra veckor på förskolan hade jag tjänat 4480 kr, vilket var betydligt mindre än personalens (cirka) 15 000 kr i månaden.

I år har lönerna höjts. Nu ligger ersättningen på 29-38 kr/timme, men istället har antalet praktikplatser skurits ned. Som om det inte var svårt nog att få ett jobb tidigare.

Som den enda unga tjejen på avdelningen blev jag snabbt populär bland barnen. Alla ville ha min uppmärksamhet och jag gjorde mitt bästa för att ge dem den.

Jag satt i timtal och pysslade med lera, lego och teckningar, jag dansade till Mora träsk och gungade dem på gungorna som fanns på gården. Det var roligt men det tärde på kroppen. Det var inte bara gungandet och belastningen på nacken när jag pysslade som satte sina spår utan också alla lyft när barnen skulle bytas på, när de skulle upp i stolarna, när vi lekte, när de skulle tröstas eller ville kela.

Min rygg, mina armar och mina axlar värkte konstant och vissa dagar var min nacke så stel att jag inte ens kunde vrida på huvudet.

Jag övertalade mig själv att det var värt det. Personalen var inga solstrålar direkt men barnen var änglar. Det var roligt att fördriva dagen med lekar och bebisspråk men jag kunde ändå aldrig riktigt släppa tanken på hur värdet av mitt slit bedömdes mindre än vad personalens gjorde och att fyra veckors arbete inte var mer värt är 4480 kr. Lika lön för lika arbete kändes plötsligt otroligt långt borta.

I år söker jag samma plats igen, med samma bitterljuva känsla i bröstet.

Aida Samani

Direkt Aktion är Syndikalistiska Ungdomsförbundets tidning och kommer ut med fyra nummer om året

Direkt Aktion ges ut av Kulturföreningen Direkt Aktion

Ansvarig utgivare
Anna Nygård

Redaktionen:
Stockholm
Pål Ericsson
Freyja
Anna Nygård
Ulf Slotte

Malmö
Petter Åsander
Nils Holmström
Max Hansson Möller
Sara Persson
Anki Nyberg

ISSN: 1403381X

Direkt Aktion
BOX 6507
113 83 Stockholm

08-673 11 15

www.direktaktion.se
direktaktion@suf.cc

Tryckeri AB Federativs

Att prenumerera kostar 100 kr för 5 nummer, stödprenumeration 150kr
Sätt in på Kulturföreningen Direkt Aktions pg 64 99 67-7

Preliminär utgivningsplan 2005
Nr. 3/05 - 050901
Nr. 4/05 - 051201

Direkt Aktion Söker skribenter, illustratörer och fotografer. Är du intresserad av att medverka, hör av dig till direktaktion@suf.cc

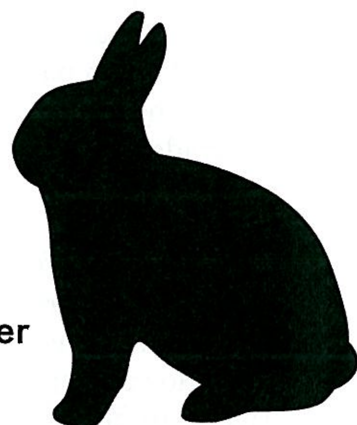
Glad sommar!

Sommaren är här, med allt vad det innebär. Varmt väder, bad, glass och fotboll, men för många innebär det också jobb, sommarjobb. Varje sommar ger sig mängder av ungdomar för första gången ut i arbetslivet, där de möts av tristess, slit och otrygghet.
Men du kan ta det lugnt, samhället vilar inte på dina axlar, det är bara ett simpelt och ofta ganska onödigt kneg.

Detta nummer av Direkt Aktion kommer fokusera just på sommarjobb, och SUF kommer denna vår/sommar ha en kampanj i frågan, "ta det lugnt på sommarjobbet". Mer om kampanjen kan du läsa här bredvid.
Du kommer även få läsa mer om hur det kan vara på lite olika sommarjobb, vi kommer att diskutera kring begreppet klassammansättning, vi träffar hip hop-bruden Ayesha, besöker det soliga Sydeuropa för att titta närmre på euromaydayrörelsen och mycket mer.

Trevlig läsning önskar vi från ett soligt och vackert Malmö.

Innehåll

SOMMARLÄGER 2005

SUF:s sommarläger 2005 äger rum i Varberg, din favoritstad på västkusten, men förutom salta bad och sol kommer vi i sommar att erbjuda en uppsjö av seminarier, debatter och föreläsningar på temat klasskampsteori. Kvällstid umgås vi under mer avslappnade former, lägret blir den 21-24 juli och vi kommer hålla till i ABF:s lokaler.

Läs mer på:
www.syndikalistisktsommarläger.com

Väl mött i Varberg i sommar kamrat!

Gulla inte med chefen!

Att sommarjobbare blir utnyttjade råder det väl inget större tvivel om, det är bara att ta en snabb titt på lönestatistiken.
Frågan är dock vad vi ska göra för att vända situationen till vår fördel, det är något som det länge saknats en seriös idéutveckling kring, något som Syndikalistiska Ungdomsförbundet nu vill bryta.
I samband med 1 maj 2005 drar vi igång en kampanj i frågan, med syfte att sprida propaganda och information om alternativa fackliga tillvägagångssätt.
Vi vill betona att den traditionella fackliga kampen i stort spelat ut sin roll, och det är nu upp till oss att ta nästa steg i klasskampen.
Sommarjobbet är för många den första kontakten med arbetslivet, och det känns för många spännande att kliva in i en ny fas av livet.
Dessvärre är det inget mer än starten på ett livslångt slit, situationen kommer vara likadan när du slutat skolan och blir arbetslös, du kommer tvingas ta vikariat och andra osäkra anställningar.
Det finns dock sätt att undkomma de värsta bitarna på sommarjobbet, metoder som redan praktiseras av många av dina arbetskamrater.
Det handlar om att se till de faktiska omständigheterna, om du tillexempel vet att du inte kommer få fortsätta efter sommaren så finns det väl ingen anledning att jobba arslet av sig. Om du tjänar mindre än de fast anställda är det väl inte fel att dryga ut lönen genom att plocka med sig saker hem, kläder, toapapper, kontorsmaterial, ja allt av värde.
Med vår kampanj vill vi uppmana alla att ta tag i sin situation på sommarjobbet, snacka med arbetskamraterna, beställ vår propaganda, håll dig uppdaterad om vad som händer.

Och du, gulla för fan inte med chefen!

www.sommarjobb.net

DÖD, STÖLD och FLATOR

NOTISER, TYP

Antalet allvarliga arbetsplatsolyckor fyrdubblades från 129 till 511 mellan 2000 och 2004 enligt statistik från Brottsförebyggande rådet.
Det är framförallt sjukdomar och kroppsskador som ökat, men även dödsfallen har mer än fördubblats under perioden.
Det totala antalet anmälda arbetsplatsolyckor och arbetssjukdomar minskade dock en aning, men siffrorna är ändå skrämmande höga. Under 2004 anmäldes totalt 89 460 arbetsplatsolyckor och 21 231 arbetsrelaterade sjukdomar.
I hela världen beräknas totalt 2,2 miljoner arbetare per år dö i arbetsplatsolyckor eller i arbetsrelaterade sjukdomar enligt ILO.

Dessutom visar en undersökning som Dagens Arbete gjort att mycket liten andel av arbetsplatsolyckorna leder till domstol. Under 2003 anmäldes 92 800 arbetsolyckor, av dessa kom endast 51 fall upp i domstol, d.v.s en halv promille.
I de fall det leder till fällande dom handlar det dessutom oftast om villkorlig dom med dagsböter, som för ett snatteri ungefär.

Det har kommit fram att Paradise hotel-stjärnan Olinda Borggren snott från sin gamla arbetsgivare NK i Stockholm. En gammal butikschef berättar att NK förlorade så mycket som 100 000-tals kronor bara på Olinda.
Klokt nog nekar hon till dessa "falska" anklagelser och lyckades med hjälp av sin pappas advokater kämpa sig till förlikning i tingsrätten.

Vi på D.A hoppas nu att detta avslöjande kommer leda till att snatteri legitimeras, att sno på jobbet är ju trots allt något vi alla pysslar med.
Det är också glädjande att Olinda bidrar till att utveckla nya metoder, hennes gamla chef berättar att hon vid ett tillfälle löst in ett förfalskat tillgodokvitto på fänkål för 362 kronor!

Men ärligt talat Olinda, kunde du inte bara bett pappa om lite extra fickpengar?

I Linköping genomförs varje år en traditionell skolbal dit även vänner och släkt bjuds in. I år blev det stor uppståndelse när ett par från Anders Ljungstedts gymnasium skulle på balträning för att finslipa dansstegen. Anledningen? – de var båda tjejer. De fick förslaget att de skulle dansa med en killkompis istället, eller att en skulle klä ut sig till kille. Annars fanns risken att äldre släktingar med svaga hjärtan kunde få hjärtinfarkt.
Nu har de andra eleverna röstat igenom att de får ha på sig balklänning båda två, men det är fortfarande problem kring de danser där man ska byta partner – tänk om en straight flicka tvingades dansa med en lesbisk!

karolina_bang@yahoo.se

DIREKT AKT
SYNDIKALISTISK UNGDOMSTIDNING
NUMMER
DAGENS NYHETER

Hip-hop, väktarvåld och schlager

INTERVJU MED AYESHA QURAISHI

Hon låter fett cool när hon sjunger och hon är kaxig som få. Dedicerade debutskivan till alla brudar och verkar ha en osviklig tro på sin egen förmåga. Hon har låtsats vara flera personer samtidigt för att ge ett tungt intryck som ny i musikbranschen, det låter svårt och förvirrande, något hon skrattande bekräftar när jag kommenterar det.
– Jag funderade nyligen på att ta upp de där identiteterna igen men nu har jag ju gått ut med det så det skulle nog inte gå. Jag får komma på något annat.

Ayesha Quraishi och hennes föräldrar bor alla tre i varsin del av stockholmsförorten Hässelby. De senaste två veckorna har hon inte varit hemma hos sig alls får jag veta, utan bara umgåtts med familjen.
Jag lyckas bli förvirrad över var vi egentligen ska träffas. Till slut, ett antal telefonsamtal senare möts vi vid Hässelby strands tunnelbanestation och sätter oss på det lilla konditoriet med trädgårdstomten i fönstret. Kaffet kostar tio spänn. Klockan är för lite för att jag ska tycka att det känns okej att göra något så avancerat som en intervju egentligen, men vad gör man inte. Det här är verkligen ideellt arbete konstaterar jag trött på vägen dit utan att veta att vårt samtal kommer att kretsa bland annat kring just det ämnet.

Ayesha ska rädda världen, det har jag läst på hur många ställen som helst i olika intervjuer. Det verkar ju klart intressant och när jag frågar om det stämmer ser hon minst sagt förtjust ut och svarar ja som om det var det mest självklara i världen. Jag undrar om hon aldrig blir bitter, vem vill inte rädda världen liksom, det måste ju finnas något skäl till att det aldrig blir gjort.
– Jag var det förut, förklarar hon, tills jag var 16 ungefär, men sen reste jag massor i Europa och Afrika, jag var i de där fattiga länderna och såg saker ur ett annat perspektiv. Insåg sådant som att lagar bara var något som någon hade skrivit på en jävla typewriter och att man kunde skriva om dom själv om man ville.

Det är tungt att ta så mycket ansvar ”man måste tillåta sig att bryta ihop ibland”. Hon säger att hon har insett att alla människor inte är gjorda för kamp, det som är självklart för henne är inte självklart för alla.
– En del pallar inte det här, de vill bara softa, och jag förstår dem verkligen för det här är ju inte bara kul direkt. Men Ayesha är inte 16 längre och hon verkar helt övertygad om att hon kommer lyckas med allt hon tar sig för. Allt går om man vill, man kan göra allt, ge aldrig upp, säger hon.

– Ja, det ska jag göra, det måste fixas... konstaterar Ayesha med jämna mellanrum under samtalet och när vi kommer in på ett nytt ämne säger hon med en förvånansvärd lätthet att ”just det, det ska jag också ordna”.
Vi diskuterar demokrati. Det är för mycket segregation, krig och förtryck för att det ska vara någon bra demokrati menar Ayesha, vad är en ”bra demokrati” undrar jag.
– Man måste ta bort prestigen från politiken, och de politiska partierna.
– Ta bort de politiska partierna?
– Ja, (paus) jag har inget förtroende för politikerna längre... Men, jag vet inte alltså, inte anarki... Man måste ta egna initiativ, inte vänta på att andra ska göra det åt en. Hon har planer på att öppna en studio tillsammans med rapparen

forts. Hiphop, väktarvåld och schlager

Ken ute i Hässelby och "bara släppa in en massa barn där". Men pengar finns inte och allting skjuts upp, så som det så ofta blir.

Ayesha pratar i telefon med en av sina advokater när vi möts – dåliga nyheter, berättar hon, men verkar inte särskilt bekymrad. Det gäller misshandelsåtalet mot vakterna utanför nattklubben Berns. "Schlagerstjärnan slogs ner" var rubriken i Aftonbladet den 5 februari och händelsen fick mycket publicitet i skvallerpressen. Ayesha som deltog i melodifestivalen ville få SVT att bojkotta Berns i stället för att som planerat hålla en deltävling i schlagerspektaklet på den populära nattklubben. Nu driver hon en kampanj mot väktarvåld som man kan följa på www.stoppavaktarvaldet.info.se

Men hon är påfallande naiv och erkänner det själv med ett leende:
– Ledningen på Berns blåste mig verkligen. Jag trodde dom var schyssta och att det bara var väktarbolaget och de enskilda vakterna som var the bad guys. De stängde ju av vakterna först, men nu har jag hört att de är tillbaka igen. När det blir varmare ute kommer Ayesha arrangera en manifestation utanför Berns. Egentligen skulle den redan ha varit, men nu är det för kallt för att stå med plakat och foton på misshandelsoffer i Berzelipark, och varför frysa när våren ändå kommer snart? Fast hennes pappa påstår att det är en del av grejen att stå och frysa när man har en manifestation.
– Men jag förstår inte varför det alltid är vi som måste lida.

Ayesha har varit en av de hyfsat få artister som engagerat sig i debatten kring piratkopiering. Att det inte är fler förklarar hon med att de inte vill bli sedda som den där giriga artisten som bara tänker på pengar. Men själv är hon är orolig för att kvaliteten på den musik som produceras ska sjunka om de oetablerade artisterna inte får sälja skivor och kan betala studiomusiker, och inte minst: mat och hyra.
– Standarden blir inte tillräckligt hög om folk tvingas arbeta ideellt. Men Ayesha laddar också ner musik. När det kommer till mångmiljonärer som Beyonce och Puff Daddy har hon inga som helst moraliska betänkligheter, snarare tvärt om. Hon citerar vännen och kollegan Ken "folk får väl ladda ner hur mycket de vill men sen kan de ju köpa skivan också" om det är något värt att stödja alltså. Det är samma grej som att skicka en hundring i ett kuvert till någon som gör bra grejer, inte har det så fett och som man vill stödja.

Hon har suttit i debattprogram i tv och varit något "mitt emellan", som hon säger, Piratbyrån och Antipiratbyrån. Jag förvånas hela tiden över hur positiv hon är och måste nästan upprört fråga hur hon har tänkt sig ett samarbete mellan två motpoler som Piratbyrån och Antipiratbyrån.
– De måste snacka med varandra och föra en dialog med musikerna och artisterna. Henrik Pontén på antipiratbyrån vet ingenting om hur det är att vara artist och han lär inte ha några problem med att betala sin egen hyra. Men alla kan inte börja ladda ner nu bara sådär, det måste ska successivt, i framtiden kommer all musik spridas via internet men vi är inte där än.

Vi snackar lite om sommarjobb för att det är sommarjobbstema i DA, Ayesha har världens schysstaste sommarjobb som ska på turné, hon har personligen ingen som helst erfarenhet av de traditionella sommarjobben och de tillhörande fällorna. Men vi snackar om det i alla fall, om kommunerna som investerar i problemförorternas ungar och lovar sommarjobb åt alla, vilket hyckleri som pågår och hur illa det går i vissa fall.
– Man måste få folk att kunna sina rättigheter, det gäller i alla sammanhang, det gäller också kanske ännu mer att få folk att ta sig rättigheter.
Men Ayesha är själv egenföretagare och har sett problematiken från den andra sidan. Hon menar att man även måste ha förståelse för sånt som hur svårt det är att driva ett företag och hur mycket det kostar att ha folk anställda.

Ett konkret exempel på när det gäller att veta och ta sin rätt är (självklart) skolan.
– Dom lurade mig verkligen, konstaterar Ayesha när hon tänker tillbaka på sina gymnasieår. Hon lyckades med att prestera rätt bra på prov och sådant men fattade aldrig poängen med systemet. Och hon tyckte sig inte ha tid att närvara mer än på kanske 30 % av lektionerna och fick betyg utifrån närvaron och inte kunskapen.
– Vi behöver nya historielektioner! Nej förresten, allt måste bytas ut, skolan är så värdelös! Jag har ingen lust att sätta mina barn i skolan heller. Min kompis har barn som går på dagis, när hennes dotter har varit där kommer hon hem och slåss. Det är en jävla balansgång hela tiden, att lyckas integrera barnen i verkligheten som inte är fin på något sätt, utan att knäcka dem eller göra dem avtrubbade.

Ayesha har startat ett eget skivbolag men hon är långt ifrån nöjd.
– Jag ska starta en alternativ skola... och en alternativ tv-kanal som är vettig och ändå visar grymma musikvideor.

Anna Nygård

ULLA TIPSAR OM GRATIS SOMMARNÖJEN

Att leva hela sommaren på sitt sista studiebidrag eller sin futtiga kommunalpraktiklön verkar inte alls ballt, och även om man har ett jobb är det svårt att få pengarna att räcka till alla nöjen som sommaren erbjuder. Men sanningen är att det faktiskt inte behöver kosta särskilt mycket att roa sig kungligt under sommarmånaderna.

På tal om kungligt så är det säkerligen många välsittuerade familjer som åker bort och lämnar villan med strandtomt helt öde några veckor och vad ska man med egen strand och brygga till om det inte används? Så se till att besöka Din lokala "privat brygga", där kan du och dina vänner sola, bada och roa er helt ostört och utan insyn från vanliga knegare.

Vill man ha det lite mer liv och rörelse är det bara att ta sig till den kommunala stranden. En halv miljon barnfamiljer kan inte ha fel, biatchen är det ultimata sommarnöjet!

Passa på att bilda dig medan dina kompisar är på kneget! Biblioteken är öppna hela sommaren och erbjuder dig nöje även om det är kasst väder. Och det bästa är att att det är gratis, det kostar alltså ingenting att vara smartast när höstterminen börjar!

Vid midsommar är det givet att ge sig ut och plocka sju blommor i sju hagar och springa barfota baklänges och drömma om sin älskare. Problemet är om man bor i stan och har väldigt långt mellan hagarna, då får man springa runt ett tag. Men har du inget kneg har du ju all tid i världen.

Har du inte råd att åka på festival och ändå är lite sugen på att höra lite livemusik? Leta upp närmsta utomhuskonsert, hitta en sjyst sittplats med bra ljud och snylta på musiken, stämmningen och ölslattarna. Njut av vetskapen att någon annan betalat för att Ulf Lundell, Magnus Uggla, Darin eller någon annan populär artist kommit till just Din stad!

Upptäck din omgivning! Ta dig ut vid konstiga tider på dygnet. Undersök Parkour, det handlar om alternativa sätt att ta sig fram i staden, att använda väggar, tak, ställningar etc. Det krävs lite mod och och ganska mycket styrka, men ingenting man inte klarar av att bygga upp på en sommar...
kolla www.le-parkour.se

Hälsa på dina sommarjobbande kompisar! Säkert är det någon som jobbar i kiosk, butik eller annat ställe där du kan komma och störa och göra arbetsdagen lite roligare. Och under tiden som ni snackar och käkar glass/korv/jordgubbar, tickar stämpelklockan och du drar ner arbetstempot för din kamrat. Skönt!

Deppa inte nu! Njut istället över att du slipper jobba röven av dig för en futtig minimilön, att du har din frihet och att det faktiskt kan vara spännande att leva vid avgrundens kant!

PS. GANZTARAP ÄR GRATIS ATT LADDA NER

ARBETA

Inom den svenska aktivistvänstern tycks man gång på gång ställas inför ett oöverkomligt problem, betydligt svårare att lösa än ideologiska diskussioner om vilken mat det är bra respektive dåligt att äta eller vilka man ska demonstrera med på första maj. Det är att "vanligt folk" tycks så fullständigt oförmögna att ta till sig den politik som vänstern bedriver. Detta problem brukar ställas på sin spets när vänsteraktivister med många års teoretiska diskussioner om arbetarkampen bakom sig ska ut i arbetslivet, och inte finner något som helst genomslag för sina idéer och inte tycks ha någon större hjälp av sin vana att organisera, eftersom kollegorna sällan eller aldrig vill bli just organiserade. Verkligheten ser helt enkelt inte riktigt ut som man tänkt sig. Detta förhållande brukar ofta reta den vane aktivisten, då man är fullt och fast medveten om att de fungerat tidigare, i andra sammanhang (ett spanskt trettiotal, en rysk revolution ...) Det beror nu inte på att alla vänsteraktivister lever sina liv i ett vakuum, vilket kanske ligger nära till hands att tro. Det beror snarare på att politiska idéer växer ur olika historiska sammanhang och helt enkelt blir omoderna med tiden, vilket nu inte hindrar de politiska idéerna att leva vidare.

En av de mest seglivade politiska idéerna inom den svenska vänstern är den om att se arbetarklassen som ett enhetligt objekt. Man definierar helt enkelt arbetarklassen utefter dess ställning gentemot kapitalistklassen. Arbetarna är alla de som blir exploaterade av kapitalet, och därmed punkt. En sådan betraktelse kan förstås rymma ett visst mått av sanning. Problemet med detta sätt att se på arbetarklassen är att man förväntar sig att arbetarna ska uppträda enhetligt och organisera sig just utifrån sin roll som en exploaterad massa. Detta är ett tema som går igen i de flesta vänsterskolor, från vänsterpartistisk retorik till syndikalistisk praktik. Resultatet av denna ideologisering av arbetarklassen är att när arbetarklassen inte uppträder efter denna mall, försöker man upplysa och omvända arbetarklassen. Detta sätt att resonera ställs förstås på sin spets i de leninistiska partibyggena, men syns också i betydligt mer frihetliga sammanhang, även om retoriken ibland kan vara annorlunda.

Men som historiematerialister vet vi ju att ideologi och politisk retorik har en materiell bas. De politiska idéerna växer fram ur sinsemellan olika historiska situationer. För att vi ska förstå hur det går till, och för att vi ska kunna analysera vår egen samtid och de problem vi själva ställs inför som arbetare, kan klassammansättningsbegreppet vara till stor nytta.

Kärnan i teorierna om klassammansättning är egentligen enkelt formulerad. Den kan beskrivas som att man anser att det finns ett nära samband mellan arbetarklassens kamper, och de former som produktionen har. Med andra ord varierar arbetarkampen för att formerna för produktion varierar. Detta kan ju tyckas enkelt. Innan vi återvänder till vad det har för betydelse ska vi dock titta lite närmare på hur man faktiskt kan, och bör, betrakta arbetarklassen. Till att börja med måste det sägas att arbetarklassen inte är ett enat objekt, och därmed inte heller ett enat politiskt subjekt. De flesta av oss är nog på en ganska grundläggande nivå medvetna om att vad vi kallar arbetarklassen genomkorsas av en mängd olika hierarkier och olika grupperingar som skiljer sig från varandra, inte

RKLASS

- VAD ÄR DET?

minst i avseende på makt och tillgång till resurser av olika slag. Alla arbetare är kanske exploaterade, men på en stor mängd olika sätt. Till detta kommer den enkla iakttagelsen att vi alla definierar oss på en mängd olika sätt beroende på var i livet vi befinner oss och beroende på hur vi agerar i olika sociala sammanhang. Människor är helt enkelt betydligt mer komplexa än att kunna konkretiseras till bara termen arbetarklass.

Detta betyder nu inte att det inte finns en arbetarklass, eller ens att man inte kan tala om arbetarklassen som ett enhetligt objekt. Det går alldeles utmärkt, så länge man håller sig på en teoretisk nivå. Men i praktiken är det en mycket diversifierad och mångskiftande massa som vi talar om, och det är precis som det ska vara också. Att vara arbetare är inte en enhetlig identitet, och vi har i statsocialismen i Sovjetunionen och annorstädes sett exempel på hur det går om man utgår från att så är fallet.

Samtidigt är det en självklarhet att arbetarkamp alltid är kollektiv. Man kan förvisso ägna sig åt åtskilliga individuella aktiviteter på arbetsplatsen och i andra sociala miljöer, som gör att livet som arbetare blir betydligt lättare och roligare. Exemplen på sådana aktiviteter är många och enkla, och det mest basala av alla är kanske att sno saker från sitt arbete för att dryga ut kassan hemma. Men om vi vill tala om arbetarkamp, om arbetaraktivitet, då talar vi om kollektiva aktioner av olika slag. De behöver inte vara uttalat kollektiva aktiviteter – som ju en strejk till exempel är – utan kan också röra sig om sådant som var och en gör för sig själv, men där summan av alla dessa handlingar får ett kollektivt mönster. Ett sådant exempel är till exempel att maska på jobbet, något som vi kan göra av en mängd olika skäl men där alla dessa handlingar tillsammans gör att vi sänker arbetstakten och profiten för företaget kollektivt.

Här, när vi då frågar oss vad det är som gör att vi trots allt uppträder som ett kollektiv, trots våra många olika individuella skillnader, ligger klassammansättningsbegreppet plötsligt nära till hands. Vi ska strax återvända dit, men först ska vi försöka ta tag i en av vänsterns allra käraste frågor – vad är egentligen kapitalismen?

Med detta har vi kanske sagt för mycket. Debatten om hur kapitalismen ska definieras får nog föras i sin helhet på ett annat ställe, det är trots allt en debatt som krävt åtskilligt mer utrymme än vad som får plats i ett nummer av DA att förklara.

Vad vi kan nöja oss med att konstatera en enkel sak. Kapitalismen är tyvärr inte så enkel så att det är de rikas sammansvärjning mot de fattiga. Kapitalismen fungerar förvisso så, att grupper av kapitalägare priviligeras framför de som inget äger, och att vissa människor har lyckan att födas med silversked i mun. Men detta är inte kapitalismens kärna. Kapitalismen är en social relation, kapitalismen är något som återskapas och förnyas från dag till dag beroende på att våra liv underordnas *varuformen*. Under kapitalismen tar alla producerade ting formen som en vara, att avyttra på en marknad mot pengar. För att få tillgång till vad som är livets nödtorft, krävs det helt enkelt att vi förvandlar det enda vi har till en vara – vår arbetskraft. Det levande arbetet som

arbetarklassen utför, förvandlas alltså till dött, ackumulerat arbete i produktionsprocessen. Det är detta döda arbete, i formen av varor, som dominerar våra liv och som återskapar kapitalismen gång på gång. Detta betyder ju att kapitalismen långt ifrån är någon konspiration. Vi har alla en mängd olika individuella skäl till att gå till arbetet. Summan av alla dessa handlingar är ändå att kapitalismen återskapas varje gång vi går till arbetet. Detta gäller nu också de som inte har något arbete, som likväl domineras av detta system, precis som det gäller den som i skolan fortfarande förfinar det enda hon eller han har att sälja – sin arbetskraft.

Detta innebär också, och det är vad som är viktigt för diskussionen om klassammansättning, att arbetarklassen skapar kapitalismen genom sin roll i produktionsprocessen. Arbetarklassen är alltså långt ifrån en passiv exploaterad massa. Tvärtom gör våra kollektiva handlingar att kapitalismen återföds och lever vidare, till synes friskare än någonsin förr. Vad vill vi då ha sagt med detta? Jo, att arbetarklassen är en intimt integrerad del i kapitalismen. Utan kapitalism skulle vi inte ens kunna tala om en arbetarklass. I en mening *är arbetarklassen kapitalet.*

Detta innebär också att kapitalismen historiskt utvecklar sig som ett svar på arbetarnas kamper. Den kapitalism som vi arbetar under idag är inte densamma som våra föräldrar arbetat under, eftersom kapitalismen utvecklar sig hela tiden. Nya former för organisering av produktionen växer fram, nya managementteorier, produktionen globaliseras, fabriker läggs ner, flyttas, tempot intensifieras. Och detta händer för att kapitalismen reagerar på arbetarnas kamper.

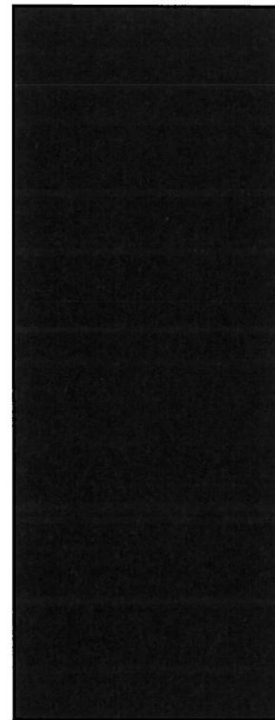
För att sammanfatta så utvecklas alltså kapitalismen av arbetarnas kamper. Dessa är kollektiva, men samtidigt kan vi inte tala om en enhetlig arbetarklass. Många av de politiska idéer som dominerar vänstern handlar dock just om en sådan enhetlig massa av arbetare.

Men som sagt, politiska idéer utvecklas i en historisk kontext. De är resultatet av att arbetarkampen sett ut på ett visst sätt i en viss situation. När arbetarna för kollektiva kamper, så är det som för oss samman inte att vi är en passiv exploaterad massa. Det är tvärtom den reella organiseringen av arbetet, alltså hur vi arbetar. Är arbetsplatsen organiserad så att vi arbetar i ett stort lag, eller var och en för sig? Finns det någon möjlighet till kommunikation från arbetare till arbetare? Har vi god kontroll över produktionen, eller är våra individuella kunskaper fullständig oväsentliga i sammanhanget? Har arbetsledningen någon inblick i vad vi gör på jobbet? Alla dessa faktorer bidrar till hur vi för våra kamper, hur klasskampen utvecklar sig.

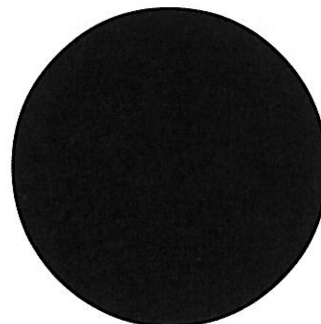
När klasskampen tar en viss inriktning på detta vis talar man om en *politisk klassammansättning*. Den politiska klassammansättningen beskriver hur vi som arbetare tar den materiella, faktiska, sammanhållningen som utgångspunkt för vår kamp. Striderna som utkämpas bygger också på sådana materiella villkor. Man tar sällan en fight på jobbet för att man är exploaterad, utan snarare för att arbetsvillkoren är för jävliga, för att lönen är för låg eller för att arbetet är nedbrytande. Förutom denna politiska klassammansättning talar man också om en *teknisk klassammansättning*. Det är en term som beskriver hur arbetet organiseras av kapitalet, som ett svar på de kamper som arbetarklassen för. Om grogrunden för kollektiv aktion är god, på grund av hur arbetsplatsen och produktionen är organiserad, så kommer dessa villkor förändras när kamperna blir intensiva. Arbetarklassens kamper förändrar helt enkelt organiseringen av arbetet, omstrukturerar kapitalismen.

Denna politiska klassammansättning är också upphovet till politiska idéer om hur arbetarkampen bör föras. Det kan man tydligt se på en ideologisk inriktning som rådskommunismen, eller för den delen i syndikalistisk

teori. Arbetarna strävar efter att ta över arbetsplatsen. Någon egentlig kritik mot arbetet i sig förekommer inte. I stället anser man att arbetarna själva, på ett bättre sätt, kan organisera sitt arbete. Sådana idéer springer ur historiska situationer där vissa arbetargrupper haft en god kontroll över sitt arbete, där arbetarna haft ett stort kunnande och behärskat arbetsprocessen. I sådana sammanhang var det ofta just kapitalisternas inblandning i själva produktionen som upplevdes som ett problem. Därmed formulerades också politiska idéer som stod i samklang med en sådan uppfattning, och som idag, för den som arbetar som städare under osäkra villkor, kan framstå mest som ett mycket dåligt skämt.

För att förstå en sådan utveckling kan vi använda ett begrepp som klassammansättning. Det låter oss förstå hur arbetarnas kamper förändras beroende på de villkor som man arbetar under, och det låter oss förstå hur politiska idéer varierar i samband med detta. Det ska dock sägas att klassammansättning inte är ett ideologiskt begrepp. Det är tvärtom ett strategiskt begrepp. Vår förståelse ska inte bidra till mer förståelse, och därmed punkt. Tvärtom är den ämnad åt att sätta punkt för kapitalismen, en gång för alla. Det är något vi kan åstadkomma utan att framställa oss som en enhetlig, exploaterad massa.

Daniel Terdell

MAYDAY!

Sedan 2001 växer ett transeuropeiskt nätverk av flexarbetare. Den parad som första maj 2001 gick av stapeln i Milano under namnet EuroMayDay sprider sig nu succesivt över den europeiska kontinenten. Från att ha samlat 5000 deltagare i Milano 2001 har paraden växt explosionsartat. 1a maj 2004 genomfördes paraden i både Milano och Barcelona med totalt över 100000 deltagare.

Inför första maj 2005 har en lång lista av städer anslutit sig. Slagordet som nu sprider sig över Europa är "Flexworkers of Europe Unite!". Den milanesiska affischen från förra årets parad sammanfattar paradens ambition; "Flexarbetare för europeiska sociala rättigheter!" EuroMayDay-rörelsen, som växte fram ur den rörelse av rörelser som mobiliserade mot G8-mötet i Genua 2001, går nu från spektakel till process. En italiensk aktivist från gruppen Chainworkers säger att processen kring EuroMayDay givit upphov till "a common space of dialoge". Iden är att bygga "social självrepresentation genom federeringen av autonoma kollektiv och basfack kring prekariatets sociala organisation". Vad innebär då detta? EuroMayDay har visat sig vara en horisontell metod för att länka samman den sydeuropeiska globaliseringsrörelsen med de radikala basfacken. Mobiliseringarna har utvecklats till en process för att skapa ett politiskt rum för ett nytt och potentiellt radikalt socialt subjekt, frammanat av två årtionden av vad man kallar prekarisering.

När vi talar om en "prekarisering" är det nödvändigt att definiera exakt vad som avses med detta. Processen av prekarisering innebär mer än förändringar av arbetets former, utan utmärker avgörande förändringar av hela livssituationen för miljontals människor runt om i EU och världen. Den prekära situation som idag i realiteten är mer ett permanent tillstånd än ett undantag för stora grupper inom den europeiska arbetarklassen, är ett socialt problem - i bemärkelsen att problemen omfattar hela existensen hos de som lever inom dessa förhållanden.

Så som de flesta problemen i vårt samhälle har de naturligtvis sin upprinnelse i ekonomiska strukturer, och prekariseringens mest påtagliga effekt är också fattigdom. Men fattigdomen i sig är inget som nödvändigtvis utmärker prekära förhållanden och alla delar av vårt tänkta prekariat lever heller inte i materiell fattigdom. Prekariseringens mest utmärkande drag är osäkerhet. Denna osäkerhet kan spåras tillbaka till arbetsplatserna, till förändrade produktionsformer och nya anställningsformer, men resultatet av dessa förändringar på arbetsmarknaden är omfattande och innebär genomgripande konsekvenser för människors hela livssituation och möjlighet att planera sin framtid.

Det paradigmskifte som postindustrialismen och den globala nyliberalismen medfört har inneburit att de rättigheter som arbetarrörelsen kämpat för och erövrat effektivt kan kringgås. I största utsträckning existerar de fortfarande i rent juridisk bemärkelse, men verkar mer som hägringar, som fossiler från en tid där arbete var botet mot fattigdom. Dessa rättigheter är idag inget annat än tomma ord, delar av ett samhälle som inte längre existerar. I centrum för den nyliberala kapitalistiska ackumulationen står de nya ekonomiska sektorer som postindustrialismen medfört; den reproduktiva sektorn (som i de skandinaviska "välfärdssamhällena" till stor del utgörs av den så kallade offentliga sektorn; vård, skola, omsorg), servicesektorn (som inbegriper allt ifrån detaljhandeln till telemarketingindustrin) och i kunskaps-, kultur- och mediaindustrin — som förser systemet med dess huvudsakliga råvara: information.

Klipp ut och sätt upp på väggen!

Prekariseringen är ett socialt problem också i den bemärkelsen att den är strukturell och successivt också sprider sig som fenomen till allt större grupper av arbetare. Effekterna är tydligast hos ungdomar, kvinnor och invandrare. Var tredje kvinna under 30 saknar fast anställning i Sverige idag. LO uppger att 12 procent av deras medlemmar idag har visstidsanställningar. Då är det viktigt att tänka på att de arbetargrupper som är hårdast drabbade av denna utveckling oftast inte är fackligt organiserade. En undersökning visar att 31,1 procent av Europas arbetare arbetar under prekära förhållanden; i Italien är samma siffra 27,1 procent och motsvarar där 7 miljoner arbetare.

Prekarisering som term avser att beskriva en livs- och arbetssituation utan garantier. Prekärt arbete avser alltså alla tänkbara "icke-standardiserade" anställningsformer, så som timanställningar, vikariat, projektanställningar, svarta anställningar, säsongsbaserade anställningar, sommarjobb, frilansarbete, egenanställda etc. Prekariseringen av arbetet innebär alltså kort ett skifte från en allmän situation av huvudsakligen fasta anställningar till en ny situation där arbeten blir allt mer kortvariga, anställningar blir allt mer osäkra och därigenom i regel också sämre betalda. Arbetarrörelsens gamla organisationer har inte förmått att besvara detta fullskaliga angrepp. Ofta har man inte ens förstått vad som förändrats, och i så stor utsträckning som det är möjligt verkar man också låtsas som om man inte förstår att någonting har hänt. Man underlåter sig inte ens att försöka organisera en hel generation av okvalificerade arbetare med tillfälliga anställningar, timvik och provanställningar som arbetar på ackord under hårda förhållanden i de multinationella kedjorna. Alla de arbetare som de milanesiska aktivisterna bakom EuroMayday kallar för "Chainworkers".
Det är idag de hårdast exploaterade arbetarna, de som arbetar under de sämsta förhållandena och med de sämsta anställningsvillkoren, som också samtidigt har den lägsta nivån av klassmedvetande. Helt enkelt för att det inte är om dessa arbetare som arbetarrörelsen talar om när man talar om arbetarklassen.

> **"Arbetarrörelsens gamla organisationer har inte förmått att besvara detta fullskaliga angrepp.**

Den europeiska socialdemokratin växte fram under andra förhållande än dagens, och de sociala kompromisser som den åstadkom med arbetsköparna var således också anpassade till en annan kapitalism, till en industrikapitalism, ett samhälle där människor tog ett arbete på fabriken och arbetade till pension. Där fast anställning var idealet för både kapitalisten som för arbetaren. Då socialdemokratin bara är van vid en typ av kapitalism, är man också bara van vid en typ av arbetarklass.

Idag är arbetslösheten verkligheten för många. De fasta anställningarna blir allt färre (hur många under 30 har du träffat som har en fast anställning?), heltidsarbete likaså. Deltidsarbete, korttidsanställningar, visstidsarbete, vikariat, praktik och projektanställningar breder ut sig. På den flexibla arbetsmarknaden är trygghet ett hinder som måste undanröjas. Det finns alltså inte längre några permanenta tillstånd, utan alla prekära arbetare befinner sig i många (eller alla) tillstånd samtidigt. Det enda permanenta är osäkerheten.

Idag blir det allt svårare att försörja sig på sitt arbete, eller snarare; att försörja sig på ett arbete. Vi får våra inkomster från många olika håll; vi arbetar lite, pluggar lite, under perioder tvingas vi kanske gå på bidrag. Vi spinner en komplicerad väv av många små inkomstkällor, vi har blivit skickliga jonglörer av korta jobb. Arbetslöshet är inte, som en gång i tiden, en olycka som drabbade arbetare vid fabriksnedläggningar eller liknande katastrofer, utan istället ett av alla dessa tillstånd som vi periodvis befinner oss i.

Konsekvenserna av allt detta har blivit att det ofrånkomliga risktagandet i marknadssystemet lastats över från kapitalisterna och investerarna till de anställda, eller "medarbetarna" som vi numera kallas. Dessa nya former av exploatering som vi idag står inför har inneburit stora förändringar för våra livsmönster, för hela vår identitet.

”Hur kan vi vända vår kris till en kris för makten?

Dessa nya arbetsformer har luckrat upp känslan av klasstillhörighet, luckrat upp de allra flesta kollektiva identiteter. Kvar finns bara individen och marknaden. Arbetslöshet blev plötsligt den enskildes problem; någonting som inte längre angår samhället och betraktas i praktiken inte som ett strukturellt problem vars lösning ligger på samhällets ansvar. Det är individens ansvar och plikt att tillägna sig den kompetens som marknaden för tillfället finner attraktiv. Här går det inte att sitta still, den arbetslöse, eller "arbetssökande", måste ständigt vara alert, ständigt vara beredd att anpassa sig efter det marknaden efterfrågar just idag. Where do you want to go today? Nyckelordet är flexibilitet.

Prekariseringen börjar successivt blottlägga en djup kris i den europeiska välfärden, i hela föreställningen om det sociala Europa. Denna kris är djup i verklig bemärkelse. Konsekvenserna av prekariseringen leder ofrånkomligen till ett ifrågasättande av hela den idé varpå välfärdsstaten bygger, ett ifrågasättande av det sätt på vilken våran välfärdsstat organiseras. Av denna anledning är den kris som prekariseringen genererat potentiellt en reell kris för hela det europeiska etablissemanget. Häri ligger den explosiva potential hos det sociopolitiska subjekt som prekariseringen är på väg att producera; vad som har kallats prekariatet. Prekariatet är för postindustrialismen

Prekärt lexikon
(Precarity/Précarité/Precaridad/Prekärität/Precarietá/
Prekaritet)

Prekär Syftar till att beskriva ett tillstånd utan garantier, av osäkerhet.

Prekarisering En process av tilltagande osäkerhet på livets alla områden som ett resultat av den nyliberala globaliseringen.

Prekariat Anspelandes på termen proletariat försöker man med detta begrepp benämna den grupp av arbetare som lever under prekära förhållanden, varav ungdomar, invandrare (med eller utan papper) och kvinnor må vara de största subgrupperna. Begreppet används också som ett sätt att lyfta fram prekariseringens utopiska potential.

EuroMayDay En av de första transeuropeiska initiativen för att vända utvecklingen av prekarisering till våran fördel. EuroMayDay-nätverket - bestående av basfack, hacktivister och utomparlamentariska grupper över hela kontinenten kräver en flexibilisering underifrån. Sociala rättigheter åt alla; flexibiliteten minus osäkerheten, är grunden för den nya europeiska välfärd som flexarbetare över hela kontinenten idag kämpar för.

vad proletariatet var för industrialismen; det ickepacificerade sociala subjektet. Hur kan vi påskynda denna kris för etablissemanget? Hur kan vi vända våran kris till en kris för makten?
De förändringar som postindustrialismen och globaliseringen har medfört är så omfattande att det inte längre finns någon väg tillbaka, Evelyne Perrin från franska Acción Chomage (AC!) antyder att utvecklingen från ett samhälle av lönarbetare (salariat) till ett av prekära arbetare (précariat) är så avgörande att det är nödvändigt att upprätta ett helt nytt "socialt kontrakt"; dvs. en helt ny typ av välfärd.
Själva begreppet välfärd måste radikalt omdefinieras. Här kan EuroMayDay spela en stor roll.

Det postfordistiska samhället ställer konflikten om de sociala rättigheterna på sin spets. En ny välfärd måste svara emot våra behov, på det sätt som den socialdemokratiska välfärdsmodellen en gång i tiden mötte många av industriproletariatets materiella behov.
En ny välfärd måste således innebära ett system som tar hänsyn till de faktiska omständigheter som människor lever i, och inte (som idag) de omständigheter som arbetare i tillverkningsindustrin levde i för 40 år sedan. Då de traditionella anställningsformerna i allt större utsträckning försvinner och pressas tillbaka, blir debatten om den sociala lönen viktig. Om våran materiella välfärd inte kan garanteras genom lönekuvertet, måste denna säkerhet garanteras på andra sätt. Kampen blir då inte enbart om lönens storlek, utan vad vi får för lönen (eller utan lönen).

Kampen mot prekariseringen innebär således inte en kamp för återgången till löpande bandet, det är inte ett utslag av nostalgi inför den gamla välfärdsstaten eller över huvud taget inför nationalstaten som problemlösaren. Kampen mot prekariseringen innebär flexibiliteten minus osäkerheten. Att vi med eller utan fast anställning, med eller utan arbete alla är del i ett system som garanterar sociala rättigheter åt alla. Det innebär kampen om allmänningarna, våran rätt till bostad, sjukvård, utbildning, kultur, kollektivtrafik, information. EuroMayDay har visat sig en av de första koordinerade uttrycken för denna nya kamp, länkandet av ett växande antal konflikter och protester av flexarbetare.
Det kan mycket väl vara så att de olika processer som representerar prekariseringen inte ger upphov till *en* identitet, att begreppet "prekariat" utgör både en grov förenkling och en alltför generös generalisering av verkligheten. Faktum är dock, trots allt, att de krav som nu växer i samband med EuroMayDay-paraderna representerar ytterst verkliga behov för miljontals människor runt om i Europa.

Olof Larsson

MITT FÖRSTA SOMMARJOBB

Det var sommaren innan gymnasiet skulle börja. Vi var vakna till solen gick upp varje natt, drog planlöst omkring på rollerblades och cyklade och badade i tid och otid. Vi hade nästan inga pengar alls men det kändes som det kvittade. Det var bara en sak som stod mellan oss och sommarlovets frihet: våra sommarjobb.

Tomas och Therese var först ut. De hade lyckats få ett av de där jobben som kommunen fixade och hade tre veckor hos parkförvaltningen att se fram mot. Lönen var med våra mått enorm, och eftersom deras handledare inte syntes till så värst ofta var arbetet inte speciellt betungande. De enda minnen jag har av deras arbetsinsats är hur gärna de lät sig bli avbrutna när de stod och petade i en rabatt med varsin kratta för att istället dricka glasflaskläsk från Konsum på en solig gräsmatta med oss andra i kompisgänget.

Några av oss, men inte jag, hade lyckats lura in sig på plastfabriken. Lönen där var inte dålig, trots att de fick mycket sämre betalt än de med fast jobb. Å andra sidan var de instängda i trista industrilokaler och fast vid det löpande bandets pulserande oljud där de blev en del av bandets rytmiska tempo.

Själv hade jag genom en klasskamrat, Kenneth, fått jobb som någon form av vaktmästare på ett litet familjeföretag som ägde en del fastigheter. Hade det inte varit för min kompis så hade nog jobbet tråkat ihjäl mig på de två veckor jag var där. Men nu var jag ju inte ensam...

Det första vi fick göra var att sopa en gårdsplan framför en pizzeria. Försök föreställla er något mer meningslöst? Löv, pinnar, skräp, till och med småsten, skulle bort. Vi kände oss lagom motiverade, men det var första dagen så vi högg in. Nu i efterhand inser jag att vår chef aldrig skulle slösa bort värdefulla arbetstimmar på något som vi alla visste var fullständigt meningslöst om han inte hade vetat att vi i princip jobbade gratis. Kanske var det någon form av test för att se hur motiverade vi var, vad vet jag?

Hur som helst var det nog ett ganska dumt drag av honom att pracka på oss arbetsuppgifter som vi uppfattade som meningslösa. Vår arbetsmoral försvann fortare än kvickt och de resterande två veckorna gjorde vi allt som stod i vår makt för att fly från arbetet.

Eftersom jag och Kenneth nästan alltid jobbade tillsammans och chefen alltid fixade något någon annanstans hade vi oändliga möjligheter att diskutera och ta kontroll över vår arbetssituation. Först ut var det här med fika- och toa-pauser. Vi hade från någon

hört att man hade rätt till betalda raster. Istället för att som man kunde tycka skulle vara logiskt fråga chefen resonerade vi oss fram till vad vi tyckte var rimligt. En kvart i timmen kanske låter lite mycket, men om det är något jag sen dess har lärt mig är det att det är lättare att få förlåtelse än tillåtelse. Sagt och gjort tog vi minst femton minuters rast per timme, självklart utan att chefen märkte något.

Även det här med lunch hade vi en del tankar om. Självklart ska man inte behöva stressa på lunchen, man äter ju för att orka jobba, så varför borde man inte få betalt för den tid man jobbar med att äta? Efter en förmiddags resonerande fram och tillbaka beslutade vi, som om det vore det mest självklara i världen, att ta en timmes rast för att äta utan att skriva upp det. Allt eftersom vi insåg att chefen hade noll koll blev timmen allt längre för att på slutet av den andra veckan närma sig tvåtimmarsgränsen.

Att ta kontroll över arbetstakten och slänga in lite extra ledighet när solen ligger på gör alla. Men vi var slugare än så. De arbetsuppgifter som låg långt borta och där risken för en inspektion av chefen var som lägst tog så klart extra lång tid, vilket gjorde att vi hade stora möjligheter att jobba på det sätt vi själva ville. Detta innebar i praktiken att samtliga arbetsredskap förvandlades till leksaker. Att klippa gräset handlade inte längre om åka upp och ner längs tråkiga rader utan liknade istället mer någon form av motoriserad version av tafatt. Att klippa häckar blev som en zombiesplatterfilm med grenar och blad som flög åt alla håll för att inte tala om rabattränsning som resulterade i mindre massakrer på oskyldiga växter.

Du kanske rycker på axlarna och suckar. Du kanske tycker att det vi sysslade med var omogna lekar och meningslöst bus. Jag ska inte säga att vi själva hade kunnat försvara oss om vi blivit påkomna. Men nu i efterhand så ser jag på det med andra ögon. Kanske för att min lön blev 700 svarta kronor för två veckors jobb. Kanske för att jag på alla andra jobb och praktikplatser jag haft har sett vuxna människor antingen lida genom arbetsdagen eller göra sitt bästa för att leka bort den. Kanske för att jag nu känner igen dynamiken där arbetsledaren försöka tvinga på de som jobbar sin disciplin och de arbetande allt som oftast bryter mot den för att ur kaoset skapa sin egen ordning. Eller kanske bara för att jag så gärna vill att kampen mot klassamhället ska kunna vara något som två finniga, sommarjobbande och ganska fjantiga tonåringar kan delta i utan att ens veta att deras handlingar är samhällsomstörtande.

Fritjof Persson

Ta't lugnt på sommarjobbet!

GRATIS MAT!!!

Dåligt betalt på sommarjobbet? Slit inte ut dig! Här är några tips på hur du kan fördriva tiden mellan de få timmar som du faktiskt får betalt för.

Extraknäck på något ställe som serverar mat? Grattis, lek provsmakningsleken och spara lunchpengar! Glöm inte att bjuda dina vänner om dom hälsar på!

På brevsortering och liknande ställen finns mer utrymme för smånöjen än man skulle kunna tro. Gummibandskrig är en sak vi föreslår. Jobbar du på "Stora Brev", kan du ta med dig de tidingar du tycker verkar roliga och ta en läspaus på toa.

Var du än jobbar har du ju alltid rätt att gå på toa. Känner du att du behöver ta en kvart-tio minuters toarast, gör det. Skulle någon jiddra, skyll på dålig mage. Ta med en god bok!

Tråkigt stillasittande sommarjobb? Lek någon ordlek, tillexempel Bandleken (en säger ett band eller artist, sen ska nästföljande säga en ny artist som börjar på samma bokstav som föregående slutar på) och tveka inte att ta paus i arbetsuppgifterna för att tänka efter riktigt noga. Se bara till att ha reglen att man inte få säga samma två gånger, annars utvecklad det hela lätt till X-Ray Spex-leken.

Jobbar du på dagis i kommunens regi? Då får du förmodligen skitdåligt betalt, och att jobba med barn är knappast bara ett nöje. Känner du dig trött och sliten? Smit in när barnen ska sova middag och lägg dig på en soffa eller något. Om du sen skulle råka somna kommer ingen bry sig, och du får en välbehövlig paus.

Nils och Joakim

X-Ray SPEX!

X-Ray SPEX!

RÄTTEN TILL LÄTTJA

Den lilla skriften *"Rätten till lättja: Vederläggning av Rätten till arbete"* skrevs 1848 av fransmannen Paul Lafargue, som var gift med Karl Marx dotter. Kring förra sekelskiftet var den tillsammans med Kommunistiska Manifestet de mest sålda politiska skrifterna. Idag är den bortglömd – vilket är väldigt synd.

Redan i val av titel provocerar Lafargue läsaren och resten av boken fungerar som en spark i arschlet på arbetarrörelsen och ger ett uppvaknande; vad är det egentligen vi kämpar för? Vänsterns gamla paroll om rätt till arbete (må än det vara rätt till sänkt arbetstid) kastar författaren på gödselstacken med argumentet att det enda vi egentligen kräver är rätten till att sälja oss som slavar.

"Dårar!" spottar Lafargue på alla som anammat tanken att arbete ökar välfärden. Arbetet leder bara till att vi sliter ut oss och får leva i knapphet. Och vi är med och skapar kapitalet, varje dag, genom att arbeta då vi skapar mervärde. Det spelar ingen roll om vi kräver ned kapitalisterna på "vår nivå" för att arbeta med oss – så länge som det sker genom den kapitalistiska arbetsformen (lönearbetet) så står vi bara och stampar vatten. Det är själva lönearbetet vi måste ifrågasätta.

Boken är lättläst och kommer definitivt att öppna nya tankegångar. Go get it, kids.

Boken finns att ladda ner i PDF-format på
http://www.marxists.org/svenska/lafargue/1883/1883.pdf

Anki Nyberg

~~Avsändare
Direkt Aktion
Box 6507
113 83 Stockholm~~

B - FÖRENINGSPOST

Syndikalistiska Ungdomsförbundets principförklaring

Kapitalismen

Vi lever i ett klassamhälle där människor ständigt delas in i två grupper; arbetarklass och borgarklass. Borgarklassen lever av – och försöker kontrollera, det arbete vi utför. Därför står vi och borgarklassen i motsättning till varandra och för en ständig kamp om kontrollen över arbetet och mervärdet.

Klasskampen

Klasskampen förs ständigt på arbetsplatser, skolor, bostadsområden och överallt i samhället. Den finns alltid närvarande i olika former, ibland organiserat och ibland spontant. SUF: s uppgift är att stödja, delta i och utveckla de kamper som redan förs.

Arbetarklassen

Arbetarklassen är inte en homogen grupp. Borgarklassen försöker utnyttja våra skillnader för att splittra oss. Rasism, sexism och homofobi är alla exempel på strukturella förtryck som vi måste uppmärksamma och bekämpa. Dessa förtryck existerar enligt en egen dynamik oberoende av kapitalismen, men förstärks av densamma. Kampen mot dessa strukturella förtryck är en del av klasskampen som inte kan undantas eller åsidosättas. Kapitalismen är internationell och därför måste även motståndet vara internationellt. Arbetarklassen har ingen nation.

Strategi och metod

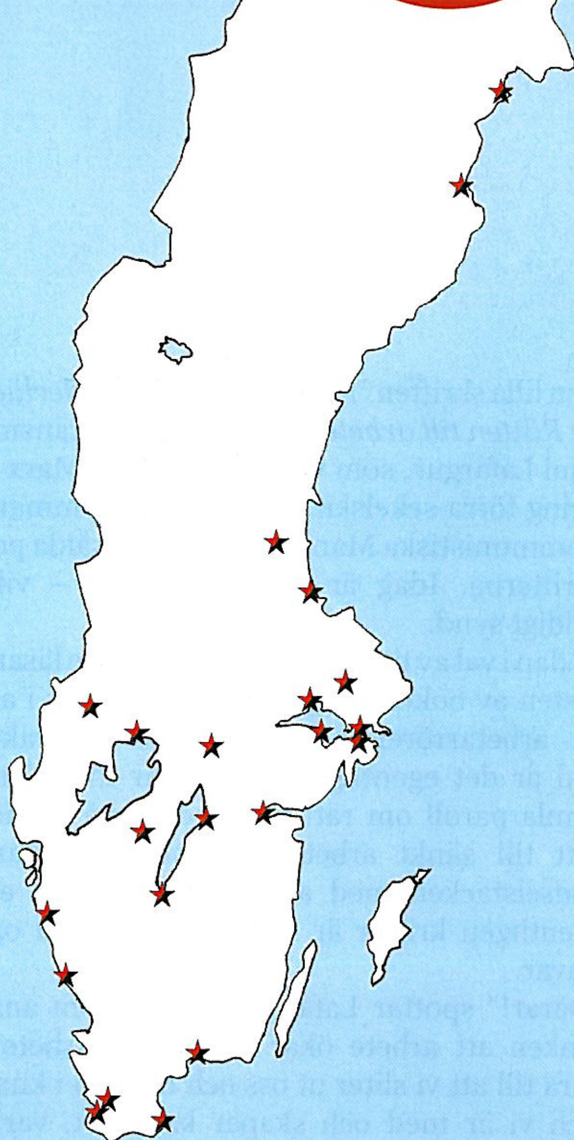
Vi arbetar utomparlamentariskt genom direkt aktion. Direkt aktion innebär handling utan ombud, att vi själva direkt ingriper i den ekonomiska verkligheten, utan omvägar genom politiska partier eller lobbyorganisationer. Vi betraktar staten som ett arv från den borgliga eran vars intressen och organisation står i motsättning till vår kamp. Vi är därför fiender till staten. SUF organiseras istället federalistiskt, vilket innebär att beslut fattas lokalt av dem som berörs. Vi är revolutionärer och därför måste vi bryta systemets ramar; lagar kan inte begränsa våra arbetsmetoder.

Syndikalismen

Syndikalismen är en lång tradition av hur människor i klassamhället tillsammans organiserar sig för att vinna frihet, rättvisa och värdighet. SUF: s uppgift är att vara en länk mellan syndikalismens kompromisslösa historia och våra konkreta erfarenheter som ungdomar i klassamhället. SUF är ingen fackförening, vi för vidare syndikalismens kamptradition samt försvarar våra medlemmar och arbetarklassen i hela det samhälle vi vill förändra.

Den sociala revolutionen

Vårat mål är den sociala revolutionen, upplösningen av klassamhället och staten och där med upplösandet av dess sociala hierarkier. I ett framtida klasslöst samhälle tas beslut direkt av dem som berörs och produktionsmedlen står till samhällets förfogande.

- [ ] Jag vill prenumerera (5 nr för 100 kr)
- [ ] Jag vill stödprenumerera (5 nr för 150 kr)
- [ ] Min nya prenumeration ska börja med nr. ____
- [ ] Jag vill beställa följande gamla nr.________
  (för 20 kr/st ink. porto)
- [ ] Jag vill ha information om SUF

Namn: ____________________
C/O: ____________________
Gatuadress: ____________________
Postortsadress: ____________________
Telefon: ____________________

plats
för porto

Direkt Aktion
Box 6507
113 83
Stockholm